

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 92/20
V Lucemburku dne 16. července 2020

Rozsudky ve věcech C-549/18 Komise v. Rumunsko
a C-550/18 Komise v. Irsko

Rumunsku a Irsku se ukládá povinnost zaplatit Komisi paušální částku, jejíž výše činí v případě Rumunska 3 000 000 eur a v případě Irska 2 000 000 eur

Oba tyto členské státy neprovedly ve stanovené lhůtě v plném rozsahu směrnici o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu

Cílem směrnice 2015/849¹ je předcházet využívání finančního systému Evropské unie k praní peněz a financování terorismu. Členské státy měly povinnost provést tuto směrnici do svého vnitrostátního práva do 26. června 2017 a uvědomit Evropskou komisi o opatřeních, která v tomto ohledu přijaly.

Dne 27. srpna 2018 podala Komise k Soudnímu dvoru dvě žaloby pro nesplnění povinnosti. Komise měla totiž za to, že Rumunsko na jedné straně a Irsko na straně druhé neprovedly v plném rozsahu směrnici 2015/849 ani nesdělily odpovídající vnitrostátní prováděcí opatření ve lhůtě, která jim byla stanovena v příslušných odůvodněných stanoviscích. Komise se mimoto na základě čl. 260 odst. 3 SFEU² domáhala, aby byla Rumunsku a Irsku uložena jednak povinnost zaplatit denní penále ode dne vyhlášení rozsudku za nesplnění povinnosti sdělit opatření provádějící tuto směrnici, a jednak povinnost zaplatit paušální částku. Následně Komise informovala Soudní dvůr, že svou žalobu bere částečně zpět v rozsahu, v němž se již nedomáhá uložení denního penále, jelikož se tato žádost stala po úplném provedení směrnice 2015/849 do rumunského a irského práva bezpředmětnou.

V tomto kontextu Rumunsko a Irsko zpochybnilly použití režimu sankcí stanoveného v čl. 260 odst. 3 SFEU. Oba tyto členské státy rovněž tvrdily, že návrh Komise na uložení povinnosti zaplatit paušální částku je nejen neodůvodněný, ale rovněž nepřiměřený s ohledem na okolnosti projednávaných případů a cíl tohoto druhu peněžité sankce. Vytýkaly Komisi, že neodůvodnila podrobně a v každém jednotlivém případě své rozhodnutí požadovat uložení takové sankce.

Dvěma rozsudky vyhlášenými ve velkém senátu dne 16. července 2020 Soudní dvůr žalobám podaným Komisí vyhověl. Na prvním místě konstatoval, že Rumunsko a Irsko ke dni uplynutí lhůty, která jim byla stanovena v odůvodněném stanovisku, nepřijaly vnitrostátní opatření k provedení směrnice 2015/849 ani Komisi taková opatření nesdělily, a tudíž nesplnily povinnosti, které pro ně vyplývají z této směrnice.

Na druhém místě Soudní dvůr rozhodl, že čl. 260 odst. 3 SFEU se v projednávaných věcech použije³. Soudní dvůr totiž připomněl, že povinností sdělit opatření provádějící směrnici ve smyslu tohoto ustanovení se rozumí povinnost členských států poskytnout dostatečně jasné a přesné informace o opatřeních provádějících směrnici. Soulad s touto povinností v projednávaných věcech vyžadoval, aby členské státy u každého ustanovení uvedené směrnice uvedly vnitrostátní předpis

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES (Úř. věst. 2015, L 141, s. 73).

² Článek 260 odst. 3 SFEU Soudnímu dvoru umožňuje uložit dotyčnému členskému státu finanční sankci (paušální částku nebo denní penále) v případě nedodržení „povinnosti sdělit opatření provádějící unijní směrnici“ Komisi.

³ Soudní dvůr toto ustanovení Smlouvy o FEU poprvé použil ve svém rozsudku ze dne 8. července 2019, Komise v. Belgie (Článek 260 odst. 3 SFEU – Vysokorychlostní sítě) (C-543/17); viz též TZ č. 88/19.

nebo předpisy zajišťující jeho provedení. Soudní dvůr poukázal na to, že Komise prokázala, že Rumunsko a Irsko neoznámily opatření provádějící směrnici 2015/849 ve lhůtě stanovené v odůvodněném stanovisku, a zaprvé rozhodl, že takto zjištěné nesplnění povinnosti spadá do působnosti tohoto ustanovení.

Zadruhé Soudní dvůr připomněl, že Komisi nepřísluší odůvodňovat v každém jednotlivém případě své rozhodnutí požadovat peněžitou sankci podle čl. 260 odst. 3 SFEU. Měl totiž za to, že podmínky použití tohoto ustanovení nemohou být restriktivnější než podmínky, jimž podléhá provádění článku 258 SFEU, neboť čl. 260 odst. 3 SFEU je pouhou akcesorickou modalitou řízení o nesplnění povinnosti, jehož uplatnění spadá do diskreční pravomoci Komise, kterou Soudní dvůr nemůže přezkoumávat. Tato absence odůvodnění nemá vliv na procesní záruky dotčeného členského státu, jelikož Soudní dvůr má při ukládání takové sankce povinnost uvést odůvodnění.

Soudní dvůr nicméně upřesnil, že Komise je i nadále povinna odůvodnit povahu a výši požadované peněžité sankce, přičemž v tomto ohledu zohlední pokyny, které přijala, neboť v rámci řízení zahájeného na základě čl. 260 odst. 3 SFEU má Soudní dvůr pouze omezenou posuzovací pravomoc. V případě, že Soudní dvůr konstatuje nesplnění povinnosti, jsou totiž návrhy Komise pro Soudní dvůr závazné, pokud jde o povahu a maximální výši peněžité sankce, kterou může uložit.

Pokud jde na třetím místě o uložení paušální částky v projednávaných věcech, Soudní dvůr připomněl, že cílem zavedení mechanismu podle čl. 260 odst. 3 SFEU je nejen přimět členské státy, aby co nejrychleji ustaly v neplnění povinností, které by mělo tendenci přetrvávat, nebýt takového opatření, ale také zjednodušit a urychlit postup ukládání peněžitých sankcí za nesplnění povinnosti sdílit vnitrostátní opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem. Rozhodl tedy, že žaloba Komise, která stejně jako v projednávaných věcech požadovala uložení paušální částky, nemůže být zamítnuta jako nepřiměřená pouze z toho důvodu, že jejím předmětem je nesplnění povinnosti, které sice trvalo po určitou dobu, ale bylo ukončeno v okamžiku posuzování skutkových okolností Soudním dvorem, neboť uložení povinnosti zaplatit paušální částku spočívá na posouzení dopadů nesplnění povinností dotčeného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu.

Pokud jde na čtvrtém místě o výpočet paušální částky, kterou je vhodné uložit v projednávaných věcech, Soudní dvůr připomněl, že mu přísluší, aby při výkonu své posuzovací pravomoci v této oblasti, jak je vymezena návrhy Komise, stanovil výši paušální částky, jejíž zaplacení může být členskému státu uloženo na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, tak aby byla přiměřená okolnostem a porušení, jehož se členský stát dopustil. Mezi faktory, které jsou v tomto ohledu relevantní, patří zejména takové skutečnosti, jako je závažnost zjištěného porušení práva, doba, po kterou toto porušení trvalo, a platební schopnost dotčeného členského státu.

Co se zaprvé týče závažnosti porušení práva, měl Soudní dvůr za to, že ačkoli Rumunsko a Irsko v průběhu řízení ukončily vytýkané nesplnění povinnosti, nemění to nic na tom, že toto nesplnění povinnosti existovalo ke dni uplynutí lhůty stanovené v příslušných odůvodněných stanoviscích, takže účinnost unijního práva nebyla vždy zajištěna.

Pokud jde zadruhé o posouzení doby trvání porušení, Soudní dvůr připomněl, že je v zásadě nutno ji posuzovat s ohledem na okamžik, ke kterému Soudní dvůr posuzuje skutkové okolnosti, tedy k datu ukončení řízení. Pokud jde o počátek doby, jejíž je třeba vzít v potaz pro účely stanovení výše paušální částky, která má být uložena na základě čl. 260 odst. 3 SFEU, relevantním datem k určení doby trvání nesplnění povinnosti není datum uplynutí lhůty stanovené v odůvodněném stanovisku (jež je použito pro určení ukládaného denního penále), nýbrž datum, k němuž uplyne prováděcí lhůta stanovená předmětnou směrnicí. Cílem tohoto ustanovení je totiž stimulovat členské státy k tomu, aby prováděly směrnice ve lhůtách stanovených unijním normotvůrcem, a zajistit plnou účinnost unijních právních předpisů. Přijetím jakéhokoli jiného řešení by ostatně byl zpochybněn užitečný účinek ustanovení směrnic, která stanoví datum, ke kterému musí opatření provádějící tyto směrnice nabýt účinnosti, a byla by poskytnuta dodatečná lhůta k jejich provedení, jejíž délka by navíc závisela na tom, jak rychle Komise zahájí postup před zahájením soudního řízení, aniž by přitom bylo možné zohlednit délku této lhůty při posuzování doby trvání

předmětného nesplnění povinnosti. Soudní dvůr tudíž dospěl k závěru, že neplnění povinností Rumunska a Irska trvalo o něco déle než dva roky.

Pokud jde zatřetí o platební schopnost dotčeného členského státu, Soudní dvůr připomněl, že je třeba zohlednit nedávný vývoj hrubého domácího produktu (HDP) v tomto členském státě, a to ke dni posuzování skutkových okolností Soudním dvorem.

S přihlédnutím ke všem okolnostem projednávaných věcí a s ohledem na posuzovací pravomoc přiznanou Soudnímu dvoru v čl. 260 odst. 3 SFEU uložil Soudní dvůr Rumunsku a Irsku povinnost zaplatit Komisi paušální částku, jejíž výše činí v případě Rumunska 3 000 000 eur a v případě Irska 2 000 000 eur.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-549/18](#) a [C-550/18](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499